

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An Legislatores legibus suis vel prædecessorum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

honore, reverentiâ, & amore prosequi, & eorum statuta ad rectam administrationem Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ, & ad bonum animarum Diœcesis spectantia diligenter servare, & in hoc cœteris exemplo prælucere: nam hæc est voluntas Dei, nec aliàs possunt in salutem proximi utiliter incumbere. Et ideò hoc magnoperè verbo, & exemplo commendarunt Sanctus Ignatius de Loyola, & Sanctus Franciscus Xaverius.

Q. 3. An legislator obligatur legibus suis, vel prædecessorum?

Resp. I. Legislator non obligatur legibus Prædecessorum suorum vi ipsarum Legum; quia non est subditus illorum, parem enim cum illis habet potestatem, imò eandem: neque obligatur suis legibus, quia non est sibi subditus, nemo enim sui ipsius subditus, & superior esse potest. *Neque imperare sibi, neque se prohibere quisquam potest.* L. 51. ff. de recep. arbit. Legislator autem non potest obligare nisi subditos. Hinc illud L. 31. ff. de Legib. *Princeps Legibus solutus est.*

Resp. II. Legislator tenetur servare leges à se, vel à prædecessoribus suis latas, quando materia convenit Principi, & subditis. Ita S. Thom. 1. 2. q. 96. a. 5. ad 3. & Theologi communiter. Tenetur autem

tem

tem jure naturali : quia 1. Lex naturalis præcipit, ut Princeps communitati, cujus Caput est, se conformet in iis, quæ æquè ipsi, ac aliis conveniunt. Nam hoc ad utilem, ac convenientem communitatis gubernationem necessarium est, & pertinet ad officium Principis, qui subditis suis exemplò præesse debet. Enim verò ex S. August. l. 3. Confess. c. 8. *Turpis omnis pars est suo universo non congruens.* Quanto magis Caput non congruens. 2. Princeps æquè, imò magis, quàm subditi tenetur curare, & prosequi bonum commune, ac proinde servare leges, quæ omnes in bonum publicum feruntur. 3. Ex jure tum canonico cap. 6. de Constit. *Quod quisque juris in alterum statuit, ipse debet uti eo . . . Patere legem, quam tu ipse tuleris.* Et c. *Iustum est* Dist. 9. tum civili L. 4. Cod. de Legibus. *Digna vox est majestate regnantis, legibus alligatum se Principem profiteri . . . Et reverè majus imperiè est subicere legibus principatum.* Adde S. Ambros. Epist. 32, ad Valentin. *Quod præscripsisti, aliis præscripsisti, & tibi; leges enim Imperator fert, quas primus ipse custodiat.*

Not. 1. Legislator jure naturali tenetur leges suas servare, etiam secluso scandalo; & quidem tam graviter, quàm subditi ejus, ut docent Suarez, & multi Doctores, quos citat : Quia hoc exigat æquitas, officium

Principis, bonum commune, & recta, ac utilis gubernatio, quæ postulat, ut omnia communitatis membra vivant uniformiter in iis, quorum materia omnibus æquè convenit.

2. Legislatores violans legem suam, vel prædecessoris sui, admittit peccatum ejusdem speciei, ac subditi eam violantes v. g. peccatum intemperantiæ, si non servet jejunium à se præceptum. Nam Lex naturalis imponit illi eandem obligationem, quàm ille subditis per suam legem. Non tamen incurrit pœnas Lege humana impositas, quia legibus illis humanis non est subjectus, sed solum juri naturali præcipienti actus virtutis lege præscriptos, nec illas pœnas statuenti.

3. Si Legislatores habeat justam causam non servandi legem, ob quam licitè dispensare posset cum subdito, tunc non tenetur servare legem. Quia tunc cessat ratio obligationis, tunc enim officium Principis, & recta gubernatio legis observationem non exigunt, & difformitas rationabile fundamentum habet. Quare tunc propriè non dispensat secum; sed solum interpretatur legem naturalem ipsum non obligare ad servandam legem suam, quando habet causam rationabilem, ob quam ipse subditum meritò liberaret ab ejus obligatione; cum non sit ipse deterioris conditionis, quàm subditi. At peccat

cat, quoties sine justa causa legem suam non servat, quia violat legem naturalem, cujus obligationem tollere nequit.

4. Hic agitur solum de Legislatore habente potestatem ferendi leges absolutam, & independentem à communitate. Nam Duces Rerum publicarum tenentur legibus, quas cum illis tulerunt, & Generales Ordinum obligantur legibus in Capitulo Generali latis: quia subditi sunt communitati, à qua feruntur.

Q. 4. An Clerici obligantur legibus civilibus?

Respondet Bellarm. l. 1. de Cleric. c. 28. Clericos in conscientia obligari legibus civilibus, quæ non repugnant sacris canonibus, vel officio Clericali; qualis est Lex taxans pretium rerum, vel vetans nocturnam armorum gestationem, aut asportationem frumenti extra Provinciam, &c. Probat quia 1. Clerici sunt etiam cives, & partes quædam, seu membra communitatis politicæ, & commodis ejus fruuntur. Unde æquitas, & recta ratio postulat, ut se cæteris omnibus membris conforment in iis, quæ æquè illis, ac Laicis conveniunt. Aliàs magna confusio, & perturbatio in rep. oriretur, si Clerici illas leges non servarent. 2. Nicol 1.